

**Київський національний торговельно-економічний
університет Харківський торговельно-економічний інститут**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Бухгалтерський облік у державному секторі

повна назва навчальної дисципліни

для підготовки
студентів ступеня
вищої освіти

бакалавр

молодший бакалавр,
бакалавр чи магістр

року набору

2018

галузі знань

07 Управління та адміністрування

шифр і назва галузі знань

спеціальності

071 Облік і оподаткування

шифр і найменування спеціальності

освітня програма

Облік і оподаткування

назва освітньої програми

академічні групи

О-18

шифри академічних груп

статус дисципліни

обов'язкова

Харків, 2021 рік

Розробник:

Мельничук Марина Олексіївна,
кандидат економічних наук, старший викладач
кафедри міжнародного бізнесу, фінансів та
обліку

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

Гарант освітньої програми

Нагорна Ірина Володимирівна,
кандидат економічних наук, старший викладач
кафедри міжнародного бізнесу, фінансів та
обліку

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри
міжнародного бізнесу, фінансів та обліку

назва кафедри

Програму розглянуто та затверджено на засіданні методичної комісії інституту
протокол від 17.05.2021 р. № 7

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік у державному секторі» розроблена відповідно до освітньої програми Облік і оподаткування спеціальності 071 Облік і оподаткування галузі знань 07 Управління та адміністрування.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування загальних та фахових компетентностей у студентів щодо ведення бухгалтерського обліку в бюджетних установах.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система бухгалтерського обліку та особливостей його організації в бюджетних установах.

Міждисциплінарні зв'язки вивчення навчальної дисципліни ґрунтуються на знаннях навчальних дисциплін «Бухгалтерський облік» та є основою для підготовки до випускної кваліфікаційної роботи.

Мова викладання – українська.

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна забезпечує набуття студентами:

загальних компетентностей:

ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 3. Здатність працювати в команді.

ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 10. Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій.

фахових компетентностей:

ФК 3. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.

ФК 4. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.

ФК 6. Здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій.

програмних результатів навчання:

ПРН 6. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПРН 8. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації.

ПРН 11. Визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, їх розподілу та контролю використання на рівні підприємств різних організаційно-правових форм власності.

ПРН 12. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування.

ПРН 14. Вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії.

ПРН 18. Аналізувати розвиток систем, моделей і методів бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях з метою обґрунтування доцільності їх запровадження на підприємстві.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Основи побудови бухгалтерського обліку у державному секторі

Нормативне забезпечення бухгалтерського обліку в державному секторі. Кошторис бюджетних установ, його структура та зміст. Порядок складання, розгляду, затвердження та основні вимоги до виконання кошторисів бюджетних установ. Організація бухгалтерського обліку в державному секторі. Первинні бухгалтерські документи, їх значення, порядок оформлення і зберігання. Меморіальні ордери–накопичувальні відомості, їх призначення, порядок ведення і зберігання. Облікові реєстри синтетичного та аналітичного обліку, порядок оформлення, ведення та зберігання. Помилки в обліку, виправлення помилок у первинних документах та облікових реєстрах. Бухгалтерський баланс, його призначення, структура. НП(С)БОДС 101 «Подання фінансової звітності». Склад та характеристика статей балансу. План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі. Облікова політика суб'єкта державного сектору та її формування. Типове положення про бухгалтерську службу. Регламентація діяльності бухгалтерської служби та окремих її працівників.

Тема 2. Облік необоротних активів

Визнання та первісна оцінка основних засобів. Класифікація основних засобів. Організація обліку основних засобів, порядок побудови інвентарних та номенклатурних номерів. Аналітичний облік основних засобів. Документування операцій з основними засобами. Облік надходження основних засобів. Оцінка після первісного визнання та переоцінка основних засобів. Нарахування амортизації основних засобів. Облік ремонту та поліпшення основних засобів. Переоцінка та зменшення корисності основних засобів за НП(С)БО 127 «Зменшення корисності активів». Порядок списання основних засобів. Облік переміщення та вибуття основних засобів. Синтетичний облік основних засобів.

Тема 3. Облік нематеріальних активів

Класифікація нематеріальних активів, критерії визнання. Первісна оцінка нематеріальних активів. Документальне оформлення та облік надходження нематеріальних активів. Оцінка після первісного визнання та переоцінка нематеріальних активів. Нарахування амортизації нематеріальних активів, відображення на рахунках обліку. Інвентаризація нематеріальних активів. Вибуття нематеріальних активів, їх облік.

Тема 4. Облік запасів

Склад, організація та завдання обліку запасів суб'єктів державного сектору та критерії їх визнання. Особливості оцінки запасів при надходженні, вибутті та на дату балансу. Визначення первісної вартості запасів залежно від

шляхів їх надходження. Облік транспортно-заготівельних витрат, віднесення ТЗВ до первісної вартості запасів: метод прямого підрахунку, збірно-розподільчий, облік транспортно-заготівельних витрат. Складський та синтетичний облік запасів. Порядок документування наявності та руху запасів. Відображення руху у регістрах обліку. Облік надходження та списання запасів. Методи оцінки вибуття запасів. Склад і групування малоцінних швидкозношуваних предметів. Синтетичний та аналітичний облік надходження, переміщення та вибуття малоцінних швидкозношуваних предметів. Облік запасів на позабалансових рахунках.

Тема 5. Облік фінансово-розрахункових операцій

Документування готівкових та безготівкових операцій. Синтетичний та аналітичний облік касових операцій в національній валюті. Відображення безготівкових операцій на рахунках обліку. Порядок проведення закупівель робіт, послуг та товарів державних установ у суб'єктів господарювання за рахунок коштів бюджету. Розрахунки з дебіторами та кредиторами, їх облік. Облік розрахунків у порядку планових платежів. Облік списання простроченої дебіторської та кредиторської заборгованості. Облік інших коштів. Службові відрядження та документальне їх оформлення. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків з підзвітними особами. Облік розрахунків за податками і платежами.

Тема 6. Облік розрахунків із заробітної плати, страхування та стипендій

Нормативне регулювання оплати праці в Україні. Форми та системи оплати праці в державному секторі. Тарифна система оплати праці. Єдина тарифна сітка. Структура заробітної плати (основна і додаткова заробітна плата, інші компенсаційні виплати) працівників. Штатний розпис. Порядок нарахування заробітної плати. Документування господарських операцій з оплати праці. Види і тривалість відпусток. Порядок надання щорічних відпусток, облік нарахування та виплати сум відпускних. Порядок нарахування допомоги у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. Утримання із заробітної плати. Порядок і строки виплати заробітної плати. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків з оплати праці. Особливості нарахування заробітної плати в закладах охорони здоров'я, культури, освіти. Нарухування страхових внесків на фонд оплати праці. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків за єдиним соціальним внеском. Особливості обліку розрахунків зі стипендіатами: нарахування, утримання, виплата. Облік розрахунків з депонентами.

Тема 7. Облік доходів і витрат

Розпорядники бюджетних коштів. Порядок отримання бюджетних асигнувань. Синтетичний та аналітичний облік асигнувань, грошових коштів. Класифікація доходів суб'єктів державного сектору в бухгалтерському обліку.

Визнання та оцінка доходів від обмінних та необмінних операцій згідно національних стандартів. Облік доходів від обмінних операцій та необмінних операцій. Зобов'язання, їх визнання, оцінка та документальне оформлення. Аналітичний облік прийнятих зобов'язань. Розрахунки з батьками за утримання дітей в дитячих дошкільних закладах. Класифікація видатків. Відомча класифікація видатків бюджету. Економічна класифікація видатків бюджету. Характеристика статей видатків за економічною класифікацією. Синтетичний та аналітичний облік касових та фактичних видатків. Склад витрат за обмінними та необмінними операціями.

Тема 8. Облік виробничих витрат

Поняття виробництва у бюджетних установах. Витрати виробництва та їх поділ на прямі і непрямі. Облік витрат і калькулювання послуг бюджетних установ (освітніх та медичних послуг). Особливості наукового виробництва. Склад та класифікація витрат на НДР. Синтетичний і аналітичний облік прямих витрат на НДР. Основні бухгалтерські проведення з обліку витрат на НДР. Організація аналітичного обліку витрат.

Тема 9. Інвентаризація в системі розпорядників бюджетних коштів

Зміст, завдання, значення, обов'язковість та періодичність проведення інвентаризації. Порядок інвентаризації активів та зобов'язань. Оформлення результатів інвентаризації, їх облік. Порядок регулювання виявлених в результаті інвентаризації розбіжностей між фактичною наявністю об'єктів та даними бухгалтерського обліку. Порядок розрахунку сум відшкодування збитків.

Тема 10. Звітність розпорядників бюджетних коштів

Склад, форми, принципи підготовки та подання фінансової звітності в державному секторі, загальні вимоги до визнання і розкриття її елементів. Склад бюджетної звітності розпорядників бюджетних коштів (місячна, квартальна і річна). Порядок складання місячної, квартальної і річної бюджетної звітності, вимоги до розкриття її елементів. Порядок подання та затвердження фінансової та бюджетної звітності.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Обсяги та структура навчальної дисципліни за навчальними роками

Форма навчання	Вид навчальних занять	Навчальні роки							
		2020/2021		2021/2022		2022/2023		2023/2024	
		Осінь	Весна	Осінь	Весна	Осінь	Весна	Осінь	Весна
Денна повна	Лекційні заняття			28					
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття			28					
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів			124					
	Усього годин			180					
Денна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								
Заочна повна	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								
Заочна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								

4.2. Структура навчальної дисципліни за формами навчання

Теми дисципліни	Обсяг у годинах																							
	денна форма												заочна форма											
	повна						скорочена						повна						скорочена					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС
Тема 1. Основи побудови бухгалтерського обліку в державному секторі	20	4		4		12																		
Тема 2. Облік необоротних активів	20	4		4		12																		
Тема 3. Облік нематеріальних активів	16	2		2		12																		
Тема 4. Облік запасів	16	2		2		12																		
Тема 5. Облік фінансово-розрахункових операцій	16	2		2		12																		
Тема 6. Облік розрахунків із заробітної плати, страхування та стипендій	17	2		2		13																		
Тема 7. Облік доходів і витрат	21	4		4		13																		
Тема 8. Облік виробничих витрат	17	2		2		13																		
Тема 9. Інвентаризація в системі розпорядників бюджетних коштів	17	2		2		13																		
Тема 10. Звітність розпорядників бюджетних коштів	20	4		4		12																		
Усього годин / кредитів ECTS	180/6	28		28		124																		

Навчальні матеріали з освітнього компоненту доступні на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту: <http://beta-edu.htei.kh.ua/moodle/course/view.php?id=636>.

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Основи побудови бухгалтерського обліку в бюджетних установах

1. Порядок складання, розгляду, затвердження та основні вимоги до виконання кошторисів бюджетних установ.
2. Помилки в обліку, виправлення помилок у первинних документах та облікових регістрах.
3. Типове положення про бухгалтерську службу. Регламентація діяльності бухгалтерської служби та окремих її працівників.

Тема 2. Облік необоротних активів

1. Оцінка після первісного визнання та переоцінка основних засобів.
2. Облік ремонту та поліпшення основних засобів.
3. Переоцінка та зменшення корисності основних засобів за П(С)БОДС 127 «Зменшення корисності активів».

Тема 3. Облік нематеріальних активів

1. Оцінка після первісного визнання та переоцінка нематеріальних активів.
2. Зменшення корисності нематеріальних активів. Вирішення практичних завдань.

Тема 4. Облік запасів

1. Склад, організація та завдання обліку запасів суб'єктів державного сектору згідно НП(С)БОДС 123 «Запаси».
2. Загальні засади списання запасів. Порядок списання запасів залежно від напрямків їх вибуття.
3. Облік запасів на позабалансових рахунках.
4. Склад і групування малоцінних швидкозношуваних предметів. Надходження, переміщення та вибуття МШП.
5. Синтетичний та аналітичний облік малоцінних швидкозношуваних предметів. Вирішення практичних завдань.

Тема 5. Облік фінансово-розрахункових операцій

1. Документування готівкових та безготівкових операцій.
2. Синтетичний та аналітичний облік касових операцій в національній валюті. Вирішення практичних завдань.
3. Облік розрахунків за податками і платежами. Вирішення практичних завдань.

Тема 6. Облік розрахунків із заробітної плати, страхування та стипендій

1. Нормативне регулювання оплати праці в Україні. Завдання обліку нарахування та сплати заробітної плати в державному секторі.
2. Форми та системи оплати праці. Тарифна система оплати праці. Єдина тарифна сітка.
3. Особливості нарахування заробітної плати в закладах охорони здоров'я, культури, освіти.
4. Нарахування страхових внесків на фонд оплати праці. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків за єдиним соціальним внеском. Вирішення практичних завдань.

Тема 7. Облік доходів і витрат

1. Поняття «розпорядники бюджетних коштів». Склад головних розпорядників. Синтетичний та аналітичний облік асигнувань, грошових коштів.
2. Порядок отримання бюджетних асигнувань.
3. Зобов'язання, їх визнання та оцінка згідно НП(С)БОДС 128 «Зобов'язання», документальне оформлення та облік.
4. Реєстри синтетичного обліку зобов'язань суб'єктів державного сектору. Аналітичний облік прийнятих зобов'язань.
5. Розрахунки з батьками за утримання дітей в дитячих дошкільних закладах тощо. Вирішення практичних завдань.

Тема 8. Облік виробничих витрат

1. Склад та облік витрат виробничих майстерень.
2. Особливості наукового виробництва. Склад та класифікація витрат на НДР.
3. Синтетичний і аналітичний облік прямих витрат на НДР. Синтетичний і аналітичний облік та розподіл накладних витрат на НДР.

Тема 9. Інвентаризація в системі розпорядників бюджетних коштів

1. Зміст, завдання, значення, обов'язковість та періодичність проведення інвентаризації.
2. Організація проведення інвентаризації. Порядок дій перед проведенням інвентаризації.
3. Порядок інвентаризації активів та зобов'язань. Вирішення практичних завдань.

Тема 10. Звітність розпорядників бюджетних коштів

1. Склад, форми, принципи підготовки та подання фінансової звітності в державному секторі, загальні вимоги до визнання і розкриття її елементів.
2. Порядок подання та затвердження фінансової та бюджетної звітності.

Зміст, порядок виконання та критерії оцінювання самостійної роботи студентів наведено на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту:

<http://beta-edu.htei.kh.ua/moodle/course/view.php?id=636>.

Організація самостійної роботи студентів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про самостійну роботу студентів Харківського торговельно-економічного-інституту КНТЕУ;

- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНІ НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ

Не передбачено навчальним планом.

7. ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Для визначення рівня засвоювання студентами навчального матеріалу використовуються наступні форми оцінювання та схема розподілу балів:

Осінь 2021/2022 н. р.

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
1	Поточний контроль	60	
1.1	<i>Тема 1. Основи побудови бухгалтерського обліку в державному секторі</i>		
	Робота на практичному занятті	2	
	Тестування на Порталі	4	
1.2	<i>Тема 2. Облік необоротних активів</i>		
	Робота на практичному занятті	2	
	Тестування на Порталі	4	
1.3	<i>Тема 3. Облік нематеріальних активів</i>		
	Робота на практичному занятті	2	
	Тестування на Порталі	4	
1.4	<i>Тема 4. Облік запасів</i>		
	Робота на практичному занятті	2	
	Тестування на Порталі	4	
1.5	<i>Тема 5. Облік фінансово-розрахункових операцій</i>		
	Робота на практичному занятті	2	
	Тестування на Порталі	4	
1.6	<i>Тема 6. Облік розрахунків із заробітної плати, страхування та стипендій</i>		

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
	Робота на практичному занятті	2	
	Тестування на Порталі	4	
1.7	<i>Тема 7. Облік доходів і витрат</i>		
	Робота на практичному занятті	2	
	Тестування на Порталі	4	
1.8	<i>Тема 8. Облік виробничих витрат</i>		
	Робота на практичному занятті	2	
	Тестування на Порталі	4	
1.9	<i>Тема 9. Інвентаризація в системі розпорядників бюджетних коштів</i>		
	Робота на практичному занятті	2	
	Тестування на Порталі	4	
1.10	<i>Тема 10. Звітність розпорядників бюджетних коштів</i>		
	Робота на практичному занятті	2	
	Тестування на Порталі	4	
2	Підсумковий семестровий контроль (письмова екзаменаційна робота)	40	
2.1	Завдання на оцінювання теоретичних знань (комп'ютерне тестування)	20	
2.2	Завдання на оцінювання практичних навичок (розрахунково-аналітичне або ситуаційне завдання)	10	
2.3	Завдання на оцінювання професійних вмінь (розрахунково-аналітичне або ситуаційне, або творче завдання)	10	
3	Оцінка з дисципліни	100	

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС. Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни і отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 36 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.

Організація та проведення контрольних заходів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про оцінювання результатів навчання студентів у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

8.1. Основні джерела інформації

1. Лень В. С. Облік у бюджетних установах : навчальний посібник / за редакцією Лень В. С. – Чернігів : Десна Поліграф, 2016. – 560 с.

2. Бюджетна бухгалтерія [Електронний ресурс] : офіційний веб-портал періодичного видання. – Режим доступу: <https://buhgalter.com.ua/>. – Станом на 01.09.2020. – Назва з екрана.

8.2. Додаткові джерела інформації

3. Бюджетний кодекс України [Електронний ресурс] // Верховна Рада України : офіційний веб-портал. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>. – Станом на 01.05.2021. – Назва з екрана.

4. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [Електронний ресурс] // Верховна Рада України : офіційний веб-портал. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/996-14>. – Станом на 01.05.2021. – Назва з екрана.

5. План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: офіційний веб-портал. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0161-14> – Станом на 01.05.2021. – Назва з екрана.

6. Порядок застосування плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: офіційний веб-портал. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0085-16#n24> – Станом на 01.05.2021. – Назва з екрана.

7. Типова кореспонденція субрахунків бухгалтерського обліку для відображення операцій з активами, капіталом та зобов'язаннями розпорядниками бюджетних коштів та державними цільовими фондами, [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: офіційний веб-портал. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0086-16/para4#n4> – Станом на 01.05.2021. – Назва з екрана.